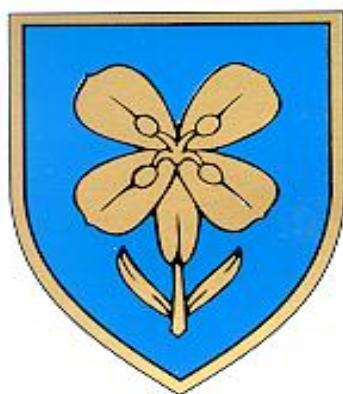

ANALIZA STANJA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE ZA 2019. GODINU

Gospić, studeni 2019.

Sadržaj:

1. Općenito o sustavu civilne zaštite	2
2. Dokumenti sustava civilne zaštite Ličko-senjske županije.....	2
3. Operativne snage sustava civilne zaštite	3
3.1. Stožer civilne zaštite Ličko-senjske županije	4
3.2. Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije VZZ.....	5
3.3. HCK -Društvo Crvenog križa Ličko-senjske županije	7
3.4. HGSS Stanica Gospić	8
3.5. Udruge	9
3.6. Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u Ličko-senjskoj županiji.....	9
4. Financiranje sustava civilne zaštite	10
5. Zaključak.....	10

1. Općenito o sustavu civilne zaštite

Sustav civilne zaštite obuhvaća organiziranje sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanju posljedica terorizma i ratnih razaranja te mjere i aktivnosti kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Reagiranje operativnih snaga sustava civilne zaštite nastavlja se na djelovanje žurnih službi i redovnih snaga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kada one svojim sposobnostima nisu u mogućnosti spriječiti nastanak i/ili razvoj velike nesreće i katastrofe.

Člankom 17. stavkom 1. alineja 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 82/15) propisano je da predstavničko tijelo na prijedlog izvršnog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u postupku donošenja proračuna razmatra i usvaja godišnju analizu stanja i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine.

Na temelju analize stanja sustava civilne zaštite na području Ličko-senjske županije, a sukladno razmjeru opasnosti, prijetnji i posljedicama većih nesreća i katastrofa, utvrđenih Procjenom ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša Ličko-senjske županije s ciljem zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša, kao i ravnomjernog razvoja svih nositelja sustava civilne zaštite donosi se Analiza stanja sustava civilne zaštite Ličko-senjske županije za 2019. godinu.

2. Dokumenti sustava civilne zaštite Ličko-senjske županije

Člankom 17. stavkom 1. alinejom 2. Zakona o sustavu civilne zaštite utvrđeno je da predstavničko tijelo na prijedlog izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi procjenu rizika od velikih nesreća.

Na temelju članka 17. stavka 3. Zakona o sustavu civilne zaštite, članka 7. stavak 2. i 3. Pravilnika o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ br. 65/16), Odluke o donošenju Smjernica za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 1/17 i 14/17) Župan je donio Odluku o izradi Procjene rizika od velikih nesreća za područje Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 1/18, 17/18 i 12/19) kojom se uređuje izrada Procjene rizika od velikih nesreća te osniva Radna skupina za izradu Procjene rizika. Za potrebe izrade Procjene temeljem dostavljenih ponuda, ugovorom je angažiran Alfa atest d.o.o. iz Splita, kao ovlaštenik za prvu grupu stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite, u svojstvu konzultanta. Aktivnosti izrade Procjene provode se kontinuirano uz suradnju odabranog konzultanta i Radne skupine, no krajnja izrada i predlaganje Procjene Županijskoj skupštini na donošenje ovisi o izradi i donošenju procjena rizika gradova i općina s područja Županije.

Na IV. sjednici održanoj 11. rujna 2019. godine Županijska skupština Ličko-senjske županije Odlukom je donijela Procjenu rizika od velikih nesreća za područje Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 25/19).

Županijska skupština donijela je Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Ličko-senjske županije za razdoblje 2016.-2019. („Županijski glasnik“ br. 23/15) kojima je utvrđen prijedlog mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite za četverogodišnje razdoblje.

Na temelju članka 17. stavka 1. alineje 3. Zakona o sustavu civilne zaštite, a u skladu s važećom Procjenom ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša Ličko-senjske županije

Župan je donio Odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 28/16 i 2/18).

Temeljem članka 23. stavka 1. Zakona o sustavu civilne zaštite i članka 5. Pravilnika o sastavu stožera, načinu rada te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova stožera civilne zaštite („Narodne novine“ br. 37/16 i 47/16) Župan je 28. lipnja 2016. godine donio Odluku o osnivanju i imenovanju Stožera civilne zaštite Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 11/16, 14/17, 22/17, 9/19, 12/19), a temeljem članka 21. stavka 5. Zakona i članka 19. Pravilnika 19. listopada 2016. godine donio je Poslovnik o radu Stožera civilne zaštite Ličko-senjske županije s Planom pozivanja Stožera („Županijski glasnik“ br. 23/16).

U skladu s člankom 13. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“ br. 92/10), a po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave ličko-senjske, Županijska skupština Ličko-senjske županije je 4. listopada 2016. godine donijela Odluku o donošenju Plana zaštite od požara s Procjenom ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 20/16). Također u skladu s navedenim člankom Zakona i Procjenom ugroženosti od požara Ličko-senjske županije, Županijska skupština donijela je uz sudjelovanje PU ličko-senjske i Vatrogasne zajednice Ličko-senjske županije, po prethodnom savjetovanju s javnošću Provedbeni plan unapređenja zaštite od požara za područje Ličko-senjske županije za 2019. godinu („Županijski glasnik“ br. 19/19).

Na temelju točke III. podtočke 6. Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2019. godini („Narodne novine“ br. 35/19), Župan je donio Plan operativne provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku za područje Ličko-senjske županije za 2019. godinu („Županijski glasnik“ br. 12/19).

Sukladno članku 4., 18. te članku 25. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine“ br. 79/06 i 110/15), Župan je 6. listopada 2017. godine potpisao Sporazum o zajedničkom interesu za djelovanje HGSS Stanice Gospić na prostoru Ličko-senjske županije. Sporazumom se utvrđuje zajednički interes djelovanja HGSS Stanice Gospić na području Ličko-senjske županije, u cilju zaštite života i imovine u planinama i na nepristupačnim područjima i u drugim izvanrednim okolnostima kada treba primijeniti posebno znanje, opremu i kadrove koje se koriste u gorskom spašavanju.

Temeljem članka 18. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja i članka 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“ br. 26/15) Županijska skupština Ličko-senjske županije donijela je Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Gospić za 2019. godinu („Županijski glasnik“ br. 19/19) na temelju kojeg je Župan potpisao Ugovor o financiranju Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti HGSS Stanice Gospić u 2019. godini.

Sukladno članku 43. i 45. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“ br. 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 139/04, 174/04, 38/09 i 80/10) Župan je sklopio Ugovor o financiranju redovne djelatnosti Vatrogasne zajednice Ličko-senjske županije.

Na temelju članka 27. Zakona o Hrvatskom crvenom križu („Narodne novine“ br. 71/10) Županijska skupština Ličko-senjske županije donijela je Odluku o načinu raspodjele sredstva namijenjenih financiranju Programa javnih potreba Društva Crvenog križa Ličko-senjske županije iz Proračuna Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 19/19)

3. Operativne snage sustava civilne zaštite

Zakonom o sustavu civilne zaštite te Procjenom rizika od velikih nesreća Ličko-senjske županije određene su operativne snage sustava civilne zaštite koje će provoditi mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na području Ličko-senjske županije:

1. Stožer civilne zaštite Ličko-senjske županije,
2. Operativne snage vatrogastva:
 - Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije,
 - 3 vatrogasne zajednice gradova (VZG)
 - 3 javne vatrogasne postrojbe (JVP)
 - 18 dobrovoljnih vatrogasnih društava (DVD)
3. Operativne snage Društva Crveni križ: Društvo crvenog križa Ličko-senjske županije,

4. Operativne snage Hrvatske gorske služba spašavanja – Stanica Gospić
5. Udruge: - Lovački savez Ličko-senjske županije
 - Športsko ribolovni savez Ličko-senjske županije
6. Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite: - Lika ceste d.o.o.

Operativne snage sustava civilne zaštite su sve prikladne i raspoložive sposobnosti i resursi operativnih snaga namijenjeni provođenju mjera civilne zaštite s ciljem sprječavanja nastanka, ublažavanja te uklanjanja posljedica katastrofa i velikih nesreća.

U obavljanju redovitih djelatnosti operativne snage dužne su planirati mjere i poduzimati aktivnosti radi otklanjanja ili umanjenja mogućnosti nastanka katastrofa i velikih nesreća te prilagođavati obavljanje redovne djelatnosti okolnostima kada je proglašena katastrofa i velika nesreća.

Župan koordinira djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite uz stručnu potporu Stožera civilne zaštite Ličko-senjske županije.

U katastrofama i velikim nesrećama Župan izravno zapovijeda operativnim snagama sustava civilne zaštite Ličko-senjske županije.

Operativne snage sustava civilne zaštite sudjelovale su u organizaciji i provođenju vježbi civilne zaštite na području Ličko-senjske županije iz svoje nadležnosti.

3.1. Stožer civilne zaštite Ličko-senjske županije

Za pružanje stručne pomoći Županu na poslovima civilne zaštite, u koordinaciji, rukovođenju i izravnom zapovijedanju ukupnim operativnim snagama sustava civilne zaštite Odlukom Župana, osnovan je i imenovan Stožer civilne zaštite Ličko-senjske županije (17 članova).

Zadatak Stožera je upravljanje i usklađivanje aktivnosti operativnih snaga i ukupnih ljudskih i materijalnih resursa na području Ličko-senjske županije u slučaju neposredne prijetnje, katastrofe ili veće nesreće s ciljem sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica katastrofe i veće nesreće.

Stožer civilne zaštite na svojim sjednicama pravodobno razmatra problematiku pripreme za moguće ugroze, nabavu opreme, financiranje cjelokupnog sustava, upoznavanje s odredbama planova, provođenje nalogova Državne uprave za zaštitu i spašavanje, a posebni značaj vidljiv je tijekom provođenja mjera i aktivnosti u ugrozama poput poplava, požara, zimskih uvjeta i sl..

Tijekom 2019. godine održane su dvije redovne sjednice Stožera.

Izvješća o poduzimanju potrebnih mjera i aktivnosti Stožera civilne zaštite Ličko-senjske županije s izradom naučenih lekcija tijekom aktivnosti zaštite i obarane od ugroza (velikih količina snijega i poplave) dostavljena su Koordinaciji za sustav domovinske sigurnosti Republike Hrvatske.

Na redovnim sjednicama Stožera (travanj i studeni) razmatrani su i usvojeni akti:

- Plan operativne provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, za područje Ličko-senjske županije za 2019. godinu,
- Plan aktivnog uključivanja svih subjekata zaštite od požara na području Ličko-senjske županije u 2019. godini, s prijedlogom pogodnih lokaliteta i prostora vezanih za uspostavu odgovarajućih zapovjednih mjesta kod zapovijedanja i koordinacije u gašenju požara sukladno odredbama Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju RH,
- Plan rada Stožera civilne zaštite Ličko-senjske županije s planom rada za požarnu sezonu za 2019. godinu,
- Financijski plan za provođenje zadaća tijekom požarne sezone za 2019. godinu
- Analiza stanja sustava civilne zaštite Ličko-senjske županije za 2019. godinu,
- Plan razvoja sustava civilne zaštite Ličko-senjske županije za 2020. godinu.

Na sjednicama se raspravljalo o pripremi i provedbi aktivnosti za turističku sezonu i o stanju i ocjeni spremnosti nadležnih službi i redovnih snaga sustava civilne zaštite za reagiranje i otklanjanje posljedica u slučaju nepovoljnih vremenskih uvjeta za zimski period 2019./2020. godine.

U provođenju svih aktivnosti Stožer surađuje s MUP - Ravnateljstvo civilne zaštite - PUCZ Rijeka – Službom civilne zaštite Gospić, Policijskom upravom ličko-senjskom te svim drugim

pravnim osobama koje svojim angažmanom i stručnošću značajno doprinose boljem i učinkovitijem radu na poslovima civilne zaštite na području Županije.

Sukladno članku 62. Zakona o sustavu civilne zaštite i članku 3. Pravilnika o vođenju evidencije pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“ br. 75/16), u skladu sa Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka („Narodne novine“ br.42/18) ažurirana je evidencija članova Stožera.

3.2. Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije VZZ

Vatrogastvo u Ličko-senjskoj županiji ima posebnu ulogu u sustavu civilne zaštite, kao najbrojnija i najoperativnija snaga sustava civilne zaštite.

Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije je krovna organizacija vatrogastva na području Županije i nastaje udruživanjem svih vatrogasnih subjekata na njenom području nadležnosti. Vatrogasna zajednica osnovana je 2. rujna 1993. godine temeljem tadašnjeg novog ustroja lokalne i regionalne (područne) samouprave kao krovna organizacija ličko – senjskog vatrogastva i kao takva je udružena u Hrvatsku vatrogasnu zajednicu. U Zajednicu se udružuju svi vatrogasni subjekti, njih 21 s područja Županije, a danas je u Zajednicu direktno udruženo:

- **8 dobrovoljnih vatrogasnih društava** (DVD Brinje, DVD Vrhovine, DVD Plitvička Jezera, DVD Udbina, DVD Donji Lapac, DVD Velebit-Lovinac, DVD Perušić, DVD Pazarišta), dok je DVD Karlobag ponovno osnovano ali postrojba nije operativna i nije članica VZZ Ličko – senjske,
- **2 javne profesionalne vatrogasne postrojbe** (JVP Gospić i JVP Plitvička Jezera) i
- **3 vatrogasne zajednice gradova (Otočac, Senj i Novalja)** koje obuhvaćaju 10 vatrogasnih postrojbi (*VZG Otočac* - DVD Otočac, DVD Sinac i DVD Kuterevo, *VZG Senj* -JVP Grada Senja, DVD Senj, DVD Sveti Juraj, DVD Krasno, *VZG Novalja* -DVD Novalja, DVD Lun i DVD Barbati).

Na području Županije djeluje i Profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu HAC-a s tri vatrogasne postaje: Mala Kapela, Plasina i Sveti Rok. Vatrogasna služba u Nacionalnom parku „Plitvička jezera“ je ustrojena kao Odjel protupožarne zaštite. Navedene postrojbe nisu članice Vatrogasne zajednice Ličko-senjske županije, ali operativno djeluju u zonama odgovornosti za koje su osnovane na području Županije.

Zbog prostorne veličine Ličko-senjske županije, temeljem odluke Zapovjedništva Vatrogasne zajednice definirano je pet operativnih područja:

- PODRUČJE I. – Gospić (Gospić, Perušić, Lovinac),
- PODRUČJE II. – Otočac (Otočac, Brinje, Vrhovine),
- PODRUČJE III. – Plitvička Jezera (Plitvička Jezera, Udbina, Donji Lapac),
- PODRUČJE IV. – Senj (Senj, Karlobag),
- PODRUČJE V. – Novalja (Novalja).

U 5 operativnih požarnih područja djeluje:

- 56 profesionalnih vatrogasaca u JVP Gospić, JVP Plitvička Jezera i JVP Grada Senja,
- 14 zaposlenih djelatnika i profesionalnih vatrogasaca (DVD: Otočac, Novalja, Pazarište, Perušić, Brinje, Plitvička Jezera, Udbina i Donji Lapac),
- 288 dobrovoljnih operativnih vatrogasaca u 17 dobrovoljnih vatrogasnih društava (VATROnet, 12.11.2019.).

Sukladno podacima iz baze podataka “VATROnet“ svi operativni vatrogasci, njih ukupno 344, imaju propisanu stručnu spremu ili stečeno minimalno zvanje vatrogasca u dobrovoljnom vatrogastvu, obavljen liječnički pregled prema važećim propisima te ispunjavaju uvjete propisane člancima 21. i 22. Zakona o vatrogastvu.

Na području Županije ima 9 vatrogasnih domova i objekata koji zadovoljavaju potrebe za smještaj svih vozila i opreme (Otočac, Sinac, Brinje, Kuterevo, Vrhovine, Krasno, Pazarišta, Donji Lapac, Udbina), 7 vatrogasnih domova i objekata u kojima nije moguće garažirati sva vozila (Senj, Gospić, Novalja, Plitvička Jezera, Karlobag, Sveti Juraj, Perušić), 3 vatrogasna spremišta bez garaža (Plitvička Jezera, Lovinac, Lun) i jedan objekt koji se adaptira uz izgrađenu garažu i spremište (Barbati).

Vatrogasne postrojbe raspolažu sa ukupno 102 vatrogasna vozila raznih namjena (zapovjedna, navalna, autocisterne, auto-ljestve, vozila za tehničke intervencije, vozila za gašenje šumskih požara, vozila za prijevoz vatrogasaca, itd.) od kojih su 2/3 zastarjela vozila i na istima nedostaje oprema.

Tijekom 2017. godine posredstvom Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije nabavljena su tri vatrogasna vozila koja je donirala Vlada austrijske savezne države Tirol, i to:

1. navalno vozilo s opremom za DVD Brinje,
2. tehničko vozilo s opremom za DVD Udbinu,
3. vozilo za gašenje požara i prijevoz vatrogasaca za DVD Vrhovine,

u 2018. godini je nabavljeno:

4. tehničko vozilo s opremom za DVD Perušić,
5. vozilo za gašenje požara i prijevoz vatrogasaca za DVD Sinac,
6. auto-ljestve za JVP Gospić,

u 2019. godini je nabavljeno:

7. kombinirano vozilo za DVD Brinje,
8. navalno vozilo za DVD Pazarišta, i
9. tehničko vozilo s opremom za DVD Pazarišta.

U 2019. godini je završena suradnja s Tirolom jer su realizirane sve dogovorene donacije za vatrogasne postrojbe koje su ispunile uvjete za realizaciju donacije.

Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije od 20. listopada 2016. godine raspolagala je spasilačkim vatrogasnim čamcem za prijevoz vatrogasaca i djelovanje s vodom, koji je nabavljen posredstvom Hrvatske vatrogasne zajednice i dat na korištenje Zajednici zbog evidentnog porasta vatrogasnih intervencija uzrokovanih poplavama. Spasilački čamac je odlukom zapovjednika VZZ Ličko – senjske dan na korištenje Javnoj vatrogasnoj postrojbi Gospić i smješten je u Gospiću. Posredstvom Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije za potrebe DVD-a Otočac u 2019. godini nabavljen je još jedan spasilački čamac, te dva pick-up vozila za DVD Krasno i DVD Otočac koje je iz sredstava opće korisnih funkcija šuma za vatrogasne postrojbe nabavilo Ministarstvo poljoprivrede.

Također, Ministarstvo unutarnjih poslova ustupilo je Vatrogasnoj zajednici Ličko – senjske županije ukupno 98 komada TETRA komunikacijskih uređaja (73 prijenosna, 24 mobilna i 1 stacionarni uređaj) koji će biti dodijeljeni vatrogasnim postrojbama s područja Ličko – senjske županije.

Američko veleposlanstvo u Republici Hrvatskoj doniralo je Vatrogasnoj zajednici Ličko – senjske županije vatrogasnu opremu u vrijednosti 86.063,41 kuna koja je ustupljena Dobrovoljnim vatrogasnim društvima Velebit – Lovinac, Vrhovine, Donji Lapac, Krasno i Novalja.

Tijekom požarne sezone (od 1. lipnja do 30. rujna) na području Ličko-senjske županije bilo je angažirano 30 sezonskih vatrogasaca u lipnju, 31 u srpnju i kolovozu i 30 tijekom mjeseca rujna. Angažirani broj sezonskih vatrogasaca na području Ličko – senjske županije nije dostatan i ima tendenciju opadanja u protekle dvije godine.

Za praćenje stanja vatrogasne tehnike, članstva i aktivnosti vatrogasnih organizacija na razini Hrvatske vatrogasne zajednice ustrojena je jedinstvena informacijska računalna aplikacija (VATROnet) te se razvija u skladu sa Strategijom informatizacije vatrogasnih organizacija, prema kojoj besplatni pristup jedinstvenom informacijskom sustavu imaju svi operateri, za koje se godišnje u svim županijama održavaju edukacijski seminari. Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije organizirala je edukacije za vatrogasce sa ciljem implementacije sustava “UVI”-Upravljanje vatrogasnim intervencijama. Financijska sredstva za provedbu edukacija realizirana su temeljem EU projekta “Jačanje znanja i vještina vatrogasnih organizacija u RH”.

Požarna sezona 2019. godine bila je zahtjevnija od 2018. godine, a važan je podatak da je do 30.09.2019. zabilježeno 859 događaja od čega su 536 bili požari raslinja na kojima je izgorena površina ukupno 9.936 ha. Prema službenim podacima o opožarenoj površini na području županija priobalnog dijela Republike Hrvatske najveća opožarena površina je upravo u Ličko – senjskoj županiji, a slijedi ju Zadarska županija sa 2.6 puta manjom površinom koja iznosi 3.764 ha dok je na začelju Dubrovačko – neretvanska županija sa 173 ha.

Zračne snage su na području Ličko – senjske županije bile angažirane dva puta i to na području Senja i Novalje.

U 2019. godine na području Ličko – senjske županije bilo je šest vatrogasnih intervencija županijske razine, i to dvije na području grada Senja, dvije na području općine Plitvička Jezera, jedna na području grada Novalje i jedna na području grada Otočca.

Na vatrogasnoj intervenciji u Plitvica Selu, područje općine Plitvička Jezera, uslijed izvršavanja zadaće nastradala su dva vatrogasca iz Odsjeka protupožarne zaštite Nacionalnog parka “Plitvička jezera” i jedan civil, međutim, nije se radilo o ozljedama opasnim po život, te su vatrogasci i ozlijeđeni civil nakon bolničkog liječenja pušteni na kućnu njegu.

Ličko – senjska županija osigurala je u Proračunu za 2019. godinu iznos od 55.000,00 kuna za potrebe troškova intervencija županijske razine što je značajno unaprijedilo sustav vatrogastva na području Županije.

Vatrogasne snage iz drugih županija angažirane su tri puta, i to:

- Vatrogasna zajednica Primorsko – goranske županije na dva požara u Senju,
- Vatrogasna zajednica Zadarske županije i Državna intervencijska vatrogasna postrojba na požaru u Novalji, i
- Vatrogasna zajednica Karlovačke županije na jednom od požara na području općine Plitvička Jezera.

Ukupno 925 događaja na kojima su intervenirale vatrogasne postrojbe zabilježeno je na području Ličko – senjske županije. Na intervencijama je angažirano ukupno 3.408 vatrogasaca i 1.261 vatrogasno vozilo (“UVI”)

Sukladno Zakonu o vatrogastvu i Pravilniku o minimumu tehničke opremljenosti i sredstava vatrogasnih postrojbi te ostalim zakonskim propisima, pojedinim vatrogasnim postrojbama nedostaje dio propisane osobne i skupne zaštitne opreme i tehnike. Primjerice, niti jedna postrojba na području Županije ne raspolaže potrebnom opremom za interveniranje u slučaju događaja izazvanog opasnim tvarima, a na pojedinim područjima nedostaje oprema za spašavanje pri tehničkim intervencijama u prometu i spašavanje na moru.

Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije nema ustrojen županijski vatrogasni operativni centar (ŽVOC) koji je neophodno potreban, a na što upućuju višegodišnja iskustva na vatrogasnim intervencijama.

Temeljem prijedloga Glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske, suglasnosti Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije i odluke Potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane, zapovjednik Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije upućen je na školovanje u Hrvatsko vojno učilište “Dr. Franjo Tuđman” kao predstavnik hrvatskog vatrogastva na izobrazbi u Ratnoj školi “Ban Josip Jelačić”.

Zamjenik zapovjednika Vatrogasne zajednice Ličko – senjske županije upućen je od 03. do 09.11.2019. na edukaciju na simulatoru za gašenje požara u francusku nacionalnu vatrogasnu školu u Valabreu gdje se nalazi najmoderniji svjetski simulacijski centar za požare raslinja.

Predstavnici JVP Grada Senja, DVD-a Otočac i DVD-a Novalja upućeni su na radionicu “Spašavanje u prometu 2019.” u Karlovcu, dok su predstavnici JVP Gospić i JVP Plitvička Jezera, te županijski vatrogasni zapovjednik sudjelovali na radionici 2018. godine. Cilj je bio osposobiti operativne vatrogasce iz svih pet požarnih područja kako bi mogli prenositi stečena znanja u okviru požarnog područja jer je broj sudionika na radionicama ograničen.

Vatrogasna zajednica Ličko – senjske županije organizirala je u 2019. godini osposobljavanje vatrogasaca za prijevoz helikopterom i gašenje šumskih požara kao i osposobljavanje za desantiranje iz helikoptera.

Iako požarna sezona 2019. bila relativno zahtjevnija može se zaključiti da je uspješno realizirana jer nije bilo ljudskih žrtava i svi su požari uspješno ugašeni, a tehničke i ostale intervencije uspješno realizirane. Međutim, poučeni iskustvima iz 2017. i 2019. godine možemo zaključiti da je u situacijama nastanka velikih požara ili više istovremenih većih požara raspoloživi broj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca nedovoljan za djelovanje na velikom prostornom području Ličko-senjske županije.

3.3. HCK -Društvo Crvenog križa Ličko-senjske županije

Društvo Crvenog križa Ličko-senjske županije (u daljnjem tekstu: Društvo Crvenog križa) kao i Gradska i Općinska društva operativna su snaga sustava civilne zaštite.

Društvo Crvenog križa broji 5 društava: gradska društva Crvenog križa Gospić, Senj i Otočac i općinska društva Crvenog križa Plitvička Jezera i Donji Lapac.

Društvo Crvenog križa ima osnovan interventni tim za djelovanje u slučaju velikih nesreća, prirodnih nepogoda, katastrofa i slično. Ustrojava i oprema timove za izvršenje zadaća te kontinuirano provodi edukacije članova interventnog tima.

Interventni tim Ličko-senjske županije popunjen je s 25 osoba uglavnom volontera koji su raspoređeni u više grupa specijalističkog djelovanja: tim za prvu pomoć, tim za logistiku, tim za veze, tim za pripremu izmještajnih centara, tim za psihosocijalnu pomoć, tim za osiguranje pitke vode, tim za procjenu situacije i tim za koordinaciju aktivnosti. U slučaju potrebe, ukoliko nisu dostatne vlastite snage i materijalno tehnička sredstva, Društvo crvenog križa traži pomoć od Hrvatskog Crvenog križa.

U 2019. godini interventni tim je sudjelovao na pet vježbi zaštite i spašavanja iz ruševina i zaštite i spašavanja na vodi. U sklopu aktivnosti imali smo četrnaest edukacija iz prve pomoći i spašavanja na vodi. U zimskom periodu interventni tim je izlazio na teren u obilazak, čišćenje snijega, spremanje ogrjeva starijim i socijalno ugroženim osobama. Tijekom turističke sezone osigurane su dovoljne količine vode i dežurstva u slučaju zastoja prometa na autocesti i na magistralnoj cesti. Isto tako tim je osiguravao događanja u županiji - Hodanjem do zdravlja, Festival hodanja.

3.4. HGSS Stanica Gospić

HGSS Stanica Gospić je dobrovoljna, stručna, humanitarna i nestranačka udruga javnog značaja čiji su osnovni ciljevi sprječavanje nesreća, spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći u planini i na drugim nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima kod kojih pri spašavanju i pružanju pomoći treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti tehničku opremu za spašavanje u planinama u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine. Danas služba brine o sigurnosti građana 24 sata dnevno, 365 dana u godini.

Područje rada često su i urbane sredine te druga ne planinska područja. To su intervencije u prirodnim katastrofama: poplavama, potresima, ekstremnim vremenskim uvjetima, kao i na rijekama, jezerima i moru. Stanica Gospić pokriva gotovo najveće, možda najteže područje, što uključuje cjelokupan prostor Ličko-senjske županije, a po potrebi i šire.

Stanica trenutno broji ukupno 31 člana, a čine ih alpinisti, speleolozi, visoko gorski planinari, skijaši i sl., koji su posebnom obukom osposobljeni za pružanje prve medicinske pomoći i osposobljeni za sve tehnike gorskog spašavanja. Uz osnovna znanja i vještine pojedini članovi još dodatno posjeduju određene specijalnosti kao, spašavatelji iz divljih voda i poplava, digitalni kartograf, voditelj potrage, ovlaštenu letu bespilotnim letjelicama, voditelj potražnog psa, ronilac, medicinsko osoblje i dr. Stanica Gospić ima dvije ispostave, Korenica i Otočac koje operativno pokrivaju šire područje Ličko-senjske županije sve u svrhu skraćivanja vremena izlaska na teren.

U 2019. godini (do 14.11.2019.) Stanica je ukupno odradila 22 akcije spašavanja od kojih su 4 potrage*, 5 intervencija** i 13 akcija spašavanja***. S obzirom na teren kojeg dijelimo na planinu i neurbana područja, Stanica je imala 14 akcija u planinskom području i 8 u ostalim neurbanim područjima.

HGSS Stanica Gospić također je imala 4 stanične vježbe (speleo vježba, zimska vježba, ljetna-stijenska vježba i vježba na divljim vodama), 11 komisijskih (državnih) vježbi, 3 pokazne vježbe te 15 edukativno preventivnih radionica u osnovnim školama i parku Jasikovac. Nadalje, Stanica je 6 puta pružila uslugu osiguranja sudionika raznih sportskih i drugih zbivanja.

U 2019. HGSS Stanica je izdala dvije sigurne karte za područje Nacionalnog parka Plitvička jezera i za područje srednjeg Velebita. Svrha karata u prvom redu je prevencija.

Članovi Stanice kroz godinu sudjelovali su na više tečajeva i seminara raznih specijalnosti kao npr. tečaj ljetnih tehnika spašavanja, tečaj zimskih tehnika spašavanja, tečaj speleo spašavanja, tečaj digitalne kartografije, tečaj prve pomoći, tečaj speleo ronjenja, tečaj helikopterskog spašavanja, tečaj divljih voda i poplava (Rescue 3), tečaj upravljanja bespilotnim letjelicama.

Prikaz aktivnosti HGSS Stanice Gospić za razdoblje od 1.1.2019. do 14.11.2019.

R.Br.	Aktivnost	Trajanje akt.	Broj izvrš. akt.	Broj ljudi u akt.
1.	Broj članova			31
2.	Akcije spašavanja	dan	22	197
3.	Stanične vježbe	dan	4	46
4.	Komisijске vježbe	dan	43	61
5.	Pokazne vježbe	1 dan	3	21
6.	Tečajevi i edukacije	1-7 dana	9	23
7.	Preventivne edukacije	dan	15	47
8.	Redovni sastanci	1 x tjed. x 2 sata	45	

*Potraga-je vrsta akcije u kojoj se ne zna lokacija osobe i stupanj ugroženosti

** Intervencija-je vrsta akcije u kojoj nije direktno ugrožen život osobe, ali je potrebno djelovanje HGSS-a u svrhu da isto ne postane akcija spašavanja

***Spašavanje-je vrsta akcije gdje je poznata točna lokacija unesrećene osobe te joj se direktno spašava život

3.5. Udruge

Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite, pričuveni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite, svojim sposobnostima nadopunjuju sposobnosti temeljnih operativnih snaga te se uključuju u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite sukladno odredbama Zakona i planovima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Procjenom rizika od velikih nesreća određene su udruge od značaja za sustav civilne zaštite na području Ličko-senjske županije:

- Lovački savez Ličko-senjske županije
- Športsko ribolovni savez Ličko-senjske županije.

U narednom razdoblju potrebno je sklopiti Sporazum o suradnji s udrugama od značaja za sustav civilne zaštite kojim se utvrđuju zadaće udruga, uvjeti pod kojim se udruge uključuju u aktivnosti sustava civilne zaštite te financijska sredstva (donacije) namijenjena jačanju sposobnosti udruga za provođenje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama

3.6. Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u Ličko-senjskoj županiji

Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Ličko-senjske županije su one pravne osobe koje svojim ljudskim, materijalnim i drugim resursima sudjeluju u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, odnosno koje se mogu angažirati u situacijama koje su opasne po sigurnost stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, a koje svojom kadrovskom ekipiranošću i osposobljenošću te posjedovanjem potrebnih materijalno-tehničkih sredstava mogu adekvatno odgovoriti na potencijalno opasne situacije.

Odlukom Župana pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Ličko-senjske županije su:

1. Vatrogasna zajednica Ličko - senjske županije, ul. Ćirila i Metoda 5, Otočac,
2. Društvo Crvenog križa Ličko - senjske županije, Kaniška 6, Gospić,
3. Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Gospić, Kaniža Gospićka 4, Gospić,
4. Lika ceste d.o.o. Smiljanska 41, Gospić.

Pravnim osobama su dostavljeni Izvodi iz Plana zaštite i spašavanja temeljem kojih su isti izradili i dostavili svoje operativne planove.

4. Financiranje sustava civilne zaštite

Člankom 72. Zakona o sustavu civilne zaštite utvrđeno je da se u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju financijska sredstva za izvršavanje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite sukladno smjernicama i planu razvoja sustava civilne zaštite.

Stoga su u Proračunu Ličko-senjske županije za 2019. godinu za financiranje sustava civilne zaštite planirana financijska sredstva u skladu sa Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Ličko-senjske županije za razdoblje 2016. - 2019. godine i Planom razvoja sustava civilne zaštite Ličko-senjske županije za 2019. godinu.

Program/aktivnost	Planirano	Izvršeno (do 18. studenoga 2019.)
Program 2004 Aktivnost A2004-01 Redovne aktivnosti HGSS Stanice Gospić	90.000,00 kn	75.000,00 kn
Program 2005 Aktivnost A2005-01 Programske aktivnosti Vatrogasne zajednice Ličko-senjske županije	329.000,00 kn	301.582,88 kn
Program 2005 Aktivnost A2005-02 Vatrogasne intervencije	55.000,00 kn	49.208,79 kn
Program 2006 Aktivnost A2006-01 Redovne programske aktivnosti civilne zaštite	40.000,00 kn	26.250,00 kn
Program 5012 Aktivnost 5012-01 Programske aktivnosti Crvenog križa Ličko-senjske županije	170.000,00 kn	149.855,28 kn
Ukupno:	684.000,00 kn	601.896,95 kn

5. Zaključak

Analizirajući stanje sustava civilne zaštite, uvažavajući navedeno o stanju operativnih snaga sustava te njihovo djelovanje, može se zaključiti:

- Suradnja i usklađeno djelovanje svih sudionika sustava civilne zaštite na području Ličko-senjske županije na zadovoljavajućoj je razini; Stožer civilne zaštite Ličko-senjske županije, gradski i općinski stožeri civilne zaštite, operativne snage i pravne osobe u sustavu civilne zaštite, žurne službe na području Županije, građani, uz podršku MUP-Ravnateljstva civilne zaštite i Ministarstva obrane RH.
- U provođenju mjera i aktivnosti u odgovoru na ugroze ostvarena je uspješna suradnja; s predstavnicima javnih i lokalnih poduzeća, čiji čelnici su i članovi Stožera civilne zaštite Ličko-senjske županije (uz predstavnike operativnih snaga), što je vrlo bitno zbog operativnosti i dostupnosti žurno svih potrebnih informacija i koordiniranog djelovanja; (HEP-Elektrolika Gospić, HV-VGO Rijeka-VGI „Lika, Podvelebitsko primorje i otoci“, HC-Tehnička ispostava Gospić, ŽUC Ličko-senjske županije, Lučka kapetanija Senj, HŠ-UŠP Gospić), predstavnicima žurnih službi s područja Županije koji su također članovi Županijskog stožera (Služba civilne zaštite Gospić, ZZHM Ličko-senjske županije, Opća bolnica Gospić, ZZJZ Ličko-senjske županije, PU ličko-senjska) te se pokazalo potrebnim i ispravnim da se članovi stožera civilne zaštite JLP(R)S imenuju na način utvrđen i propisan Pravilnikom o sastavu stožera, načinu rada te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova stožera civilne zaštite („Narodne novine“ br. 37/16).
- Operativne snage sustava civilne zaštite Ličko-senjske županije; Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije, Društvo Crvenog križa Ličko-senjske županije, HGSS Stanica Gospić te pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu (Lika ceste d.d.), mogu se angažirati u situacijama

koje su opasne po sigurnost stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, a svojom kadrovskom ekipiranošću i osposobljenošću mogu adekvatno odgovoriti na potencijalno opasne situacije, dok je potrebno permanentno ulagati u materijalno-tehnička sredstava i opremu.

- Analizirajući aktivnosti i mjere koje su poduzimane u ugrozi-snježne nepogodne i poplave, ali i kod ugroze požara otvorenog prostora, koje su prisutne na području Ličko-senjske županije (kao ugroze obrađene u Procjeni rizika od velikih nesreća za područje Ličko-senjske županije) evidentno je da gradovi i općine, kao i sama Županija trebaju permanento raditi na osposobljenosti i opremljenosti svih sudionika u sustavu civilne zaštite, od članova stožera, operativnih snaga i pravnih osoba, uz osiguranje dostatnih proračunskih sredstava za provođenje potrebnih mjera i aktivnosti u otklanjanju posljedica ugroza, kako bi potreba za uključivanjem snaga Ministarstva obrane uz suradnju MUP-Ravnateljstva civilne zaštite bila što svrsishodnija.
- Potrebno je podržavati suradnju više (prvenstveno susjednih) jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u području sustava civilne zaštite, što je propisano i Zakonom o sustavu civilne zaštite.
- U Proračunu Ličko-senjske županije osiguravaju se financijska sredstva koja omogućavaju ravnomjerni razvoj sustava civilne zaštite.

Na temelju Analize stanja sustava civilne zaštite na području Ličko-senjske županije za 2019. godinu, a sukladno razmjeru opasnosti prijetnji i posljedica velikih nesreća i katastrofa utvrđenih Procjenom rizika od velikih nesreća za područje Ličko-senjske županije, s ciljem zaštite i spašavanja istih te ravnomjernog razvoja svih nositelja sustava civilne zaštite, može se zaključiti da su mjere i aktivnosti utvrđene Planom razvoja civilne zaštite za Ličko-senjsku županiju za 2019. godinu uspješno realizirane prema realnim mogućnostima, sukladno nastalim potrebama i u skladu s planiranim proračunskim sredstvima.